

(Давоми 2-саҳифада)

Бухоро Вилояти

КЕНГ ВА РАВОН ЙЎЛЛАР — ФАРОВОНЛИК КЎЗГҮСИ

“Бухороавтоўй” ҳудудий йўллардан фойдаланиш давлат ташкилоти меҳнат жамоаси 2 минг километрдан кўпроқ узунликдаги вилоят ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган автомобиль йўлларига хизмат кўрсатади. Автомобиль йўллари тартибга келтириш, уларни ишчи ҳолатида сақлаш, хизмат кўрсатиш, янгидан-яңги йўллар барпо этиш ана шу меҳнат жамоасининг зиммасидаги вазифа.

Бу масъулиятли вазифаларни амалга ошириш мақсадида корхона жамоаси ва унинг туманлардаги қуйи ташкилотлари ҳамжиҳатликда иш олиб боришмоқда. Бундан ташқари, вилоятда айнан автомобиль йўллари хизмат кўрсатувчи 1 та йўл-кўприк қуриш бошқармаси, “Бухоро-Навоий” халқаро давлат аҳамиятидаги йўллари сақлашга ихтисослаштирилган давлат корхонаси ҳам бор.

Рақамларга мурожаат этайлик.

“Бухороавтоўй” ҳудудий йўллардан фойдаланиш давлат корхонаси томонидан 2008 йилда 15 миллиард 335 миллион сўмлик иш бажарилган бўлса, бу кўрсаткич 2009 йилда 21 миллиард 608 миллион сўмга тенг бўлди.

Яқинда фойдаланишга топширилган Бухоро халқа йўлининг қурилиши эса вилоят йўлсозларининг бу йилги самарали меҳнатларининг натижаси, қолаверса, меҳнат жамоасининг яқинлашиб келаётган Мус-

тақиллик байрамига муносиб тўҳфаси бўлди. Нихоятда қисқа фурсатда қурилиб, фойдаланишга топширилган йўлнинг аҳамиятини соҳа мутахассислари алоҳида эътироф этишмоқда. Умумий узунлиги 4,6 километрни ташкил этадиган, жаҳон андозаларига тўлиқ жавоб берадиган, 1 тошфали, 4 тасмали янги йўлнинг қурилиши М-37 рақамли “Самарқанд-Ашхабад-Туркманбоши” ва А-380 “Ғузор-Бухоро-Нукус-Бекнеу” халқаро аҳамиятга эга автомобиль йўлини ўзаро бог-лайди.

Эндиликда транспорт воситалари, айниқса, халқаро юкларни ташинишга ихтисослашган авио-уловлар Бухоро шаҳри марказини қисқа йўл орқали айланб ўтадиган бўлди. Натижада шаҳар ичидаги транспорт ва пйёдаларнинг хавфсиз ҳаракатланишига қулайлик яратилди. Қолаверса, автотранспорт воситаларининг босиб ўтадиган йўл ма-

софаси 3,4 километрга қисқарди.

Республика йўл жамғармаси томонидан ажратилган салкам 13 миллиард сўм маблаг эвазига бунёд этилган мазкур автомобиль йўлининг қурилиши баробарида 110 минг метр куб тупроқ, 94,5 минг метр квадрат асфальт-бетон ишлари бажарилди. 1 та кўприк, 370 пагоно-метр узунликдаги сув, 0,7 километр узунликдаги алоқа, 3,6 километр узунликдаги газ қувурлари янгидан барпо этилди.

Янги автомобиль йўлининг ишга туширилиши муносабати билан бўлиб ўтган тантанали маросимда қурилиш ишларини олиб борган асосий пудратчи корхона — Ромитан туман йўл хўжалиги пудрат таъмирлаш фойдаланиш давлат корхонаси жамоасига алоҳида миннатдорчилик билдирилиб, қимматбаҳо совғалар топширилди.

Ҳамроз АЛИ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Қорақалпоғистон Республикаси

Мамлакатимизнинг барча жойида бўлгани каби Қорақалпоғистонда ҳам Президентимизнинг “Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши кўламини кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори асосида катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишлари олиб бориляпти.

Тақомиллашган лойиҳалар — мукаммал уйлар

Юртбошимиз яқинда жойларда бўлганларида, намунавий лойиҳалар асосида бунёд этилаётган уй-жойлар билан танишар экан, уларнинг лойиҳаларини янада тақомиллаштириш юзасидан ўзининг фикр-мулоҳазаларини айтиб, амалий тақлиф ва тавсияларини берганди. Қорақалпоғистонда ҳам ушбу соҳага тегишли идоралар мутахассис ва раҳбарлари, архитекторлар, қурувчилар, лойиҳачилар, бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар мутасаддилари ана шундан келиб чиққан ҳолда, намунавий уй-жойлар лойиҳаларини янада мукаммаллаштириш бора-сида изланишлар олиб бормоқдалар. Жорий йилда Оролбўйидаги 14 та туманда 310 та намунавий лойиҳа асосида шинам турар-жойлар қурилиши режалаштирилган. Эллиқ-каҳна туманидаги Акчақул соҳилидаги сўлим гўшада қад ростлаётган иморатлар ҳам шулар жумласи-дандир.

— Ўн гектарни эгаллаган янги ҳажмда 20 та уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилади, — дейди “Бўстонсуқурилиш” МЧЖ бошлиғи Файзулла Тожмуродов. — Жамоамиз 2 сменада ишла-япти. Бу ерда “Жайхунмахсуқурилиш”, “Берунийқурилиш” масъулияти чекланган жамиятларининг 90 нафар бинокорлари тезкор, сифатли иш олиб боришяпти. Ҳозиргача 15 та уйнинг томи ёпилди. Насиб этса кўплаб ҳовли ўйлари Мустақиллик байрами шодиданларига ула-ниб кетади.

Абдурахмон ИСКАНДАРОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Қўрғон Вилояти

КАСБ-ҲУНАР — ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ ЕТАКЛАР

Қишлоқларимизда қурилган ва қурилаётган шинам, замонавий уйлар, барча қулайликларга эга мактаб ҳамда коллежлар мустақиллигининг бизга берган инъомидир. Ўқув дарсликлари, компьютерлар билан тўлиқ жиҳозланган синфхоналарда интернет тармоғига улашиб, керакли маълумотларни топиш мумкин.

Билимга чанқок ёшларга алоҳида ғам-хўрлик кўрсатилаётгани, имконият эшикларини очиб қўйилганини биргина Сирдарё вилоятининг чекка тумани — Сардобада жойлашган Пахтабод қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежидан мисолида ҳам аққол қуриш мумкин. 828 нафар ўқувчига мўлжалланган ўқув даргоҳи ютиб олинган Япония гранти бўйича 1 миллиард сўмликдан ортиқ ўқув жиҳозлари билан таъминланган. Коллежнинг 18012 та китоб фондига эга. Ахборот-ресурс марказидаги умумий китоб фонднинг 7870 тасини дарсликлар, қолган қисmini ба-дий адабиётлар ташкил этади.

Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими Марказининг 2010 йил 30 мартдаги буйруғига асосан Япония халқаро ҳамкорлик банки кредити ҳисобига келтирилган “Агрономия” ўқув-лаборатория жиҳозларидан таълим жараёнида самарали фойдаланилмоқда. Ушбу самарадорлиқни

ошириш мақсадида махсус фан ўқитувчилари ва ишлаб чиқариш, таълим усталари иштирокида коллежизмда 2010 йил 17-18 май кунлари республика миқ-ёсида амалий ўқув семинар ўтказилди.

Баркамол авлод йилида, айниқса, масканимизда спортнинг волейбол, баскетбол, стол тенниси, футбол тўғрисидаги фаолияти намунали йўлга қўйилган. Коллежизмда ташкил этилган ба-дий гимнастика хонасида 50 нафардан зиёд қиз-жувон Мисқол Жумабекова раҳбарлигида спортнинг нафис турла-ри билан шуғулланишмоқда.

Фанлар ва касбларро турли тадбир ва танловларнинг қўнгилдагидек йўлга қўйилганлиги боис, ўқувчиларимиз фан олимпиадаларида фахрли ўринларни эгаллаб келишяпти. Кейинги 7 йил ичи-да 4 нафар ўқувчимиз — Сарвар Маматқулов, Насиба Каримова, Элёр Ҳужанов ва Баҳром Исмоилов ҳуқуқшунослик

фани бўйича республика фан олимпиадаларида фахрли ўринни эгаллаб, олий ўқув юртига имтиёзли равишда ўқишга киришди. Бундан ташқари, коллежни та-момлаётган ёшларнинг олий ўқув дар-гоҳларига кириш борадидаги кўрсатки-чи ҳам қониқарли.

Билим масканимизда битирувчиларни ишга жойлаштириш, мактабларнинг 9-синфини тамомлаган ўқувчиларни таъ-лимнинг кейинги босқичига жалб этиш-да ҳам сезиларли ютуқларни қўлга ки-ритяпти. Айтиш жоизки, коллежизмни тамомлаганларнинг 90-95 фоизи муҳим иш ўрнига эга. Мактабларда “Касблар фестивали”, “Мутахассислик — сенинг ке-лажагинг” мавзуларида тадбир ва семи-нарлар ўтказилаётганлиги 9-синф бити-рувчиларининг коллежларда ўз ўрнини то-пишда муҳим аҳамият касб этапти.

Бир сўз билан айтганда, бугун эмин-эркин ашаётган ёшларимизнинг ўз қуч-қудратини кўрсатишлари учун барча қулайликлар бисёр.

Дилфуза КАРИМОВА,
Сардоба туманидаги Пахтабод қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежи директори.

ЎСТУВОР ВАЗИФАЛАР МУҲОКАМАСИ

(Бошланиши 1-саҳифада)

Аҳоли бандлигини таъминлаш борасидаги ишлар нати-жасида ҳисобот даврида 23,7 минг иш ўрни яратилди. Бун-да кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари қўллаб-қувватланаётгани му-ҳим омил бўлди.

Қишлоқлар қиёфасини тубдан янгилаш, аҳоли тур-муш шароитини яхшилаш мақсадида жорий йилда қишлоқ жойларда 410 та на-мунавий лойиҳадаги хусусий уй-жой қурилиши давом этти-рилмоқда.

Мамлакатимизда аҳоли-нинг озиқ-овқат маҳсулотла-рига бўлган эҳтиёжини таъ-минлаш, бозорларда озиқ-ов-қат маҳсулотлари нархлари асоссиз ошиб кетишининг ол-дини олиш бўйича самарали тизим шаклланиши вилоят иқтисодиёти ривожига ўз ифодасини топмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу даврига нис-батан 30,1 минг тонна картош-ка, 26,8 минг тонна сабзавот, 4 минг тонна полиз ва 19 минг тонна мева кўп етилтирилди. Гўшт ишлаб чиқариш 7 фоиз-га, сут 7,5 фоизга ва тухум етказиб бериш ҳажми 12 фо-изга ошди.

Йилигида ютуқлар билан бир қаторда эътибор қаратиш зарур бўлган муаммолар ҳам мавжудлиги таъкидланди. Ху-сусан, иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарига жалб қилинаётган инвестиция ҳажми йилдан-йилга ошиб бораётганига қарамай, ҳисо-бат даврида вилоятда айрим саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришда кўрсаткичлар па-сайиши кузатилади.

Йилигида мавжуд камчи-ликларни бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тад-бирлар белгиланди.

Навоий вилояти фаоллари йилигидаги Ўзбекистон Рес-публикаси Бош вазирининг ўринбосари Б.Ҳужанов сўзга чиқди.

Ёрқул УМАР,
ЎзА мухбири.

Академик АБДУРАҲИМ ОБИДОВ

Мамлакатимиз илм-фани оғир жудо-ликка учради.

Тиббиёт соҳасида-ги йирик олим, Ўзбе-кистон Фанлар акаде-миясининг академиги Абдурахим Обидович Обидов 81 ёшида ва-фот этди.

А.Обидов 1929 йили Тошкент шаҳри-да туғилди. 1953 йили Тошкент давлат тиббиёт институтини тугатиб, Тошкент ви-лоятининг Юқори Чирчиқ тумани марказий касалхо-насида шифокор сифатида иш бошлади.

Кейинчалик Тошкент Вакцина ва зардоб илмий-тад-қиқот институти аспирантурасида таҳсил олди. 1959 йилда номзодлик, 1965 йилда эса докторлик диссер-тациясини ҳимоя қилди. 1978 йили Ўзбекистон Фан-лар академиясининг мухбир аъзоси, 2000 йили ҳақиқий аъзоси этиб сайланди.

А.Обидов ўзининг қарийб 60 йиллик илмий-педа-гогик фаолияти давомида Ўлка тиббиёт институти (ҳозирги Эндокринология институти) катта илмий хо-дими, Вакцина ва зардоб илмий-тадқиқот институти директори, Тошкент давлат тиббиёт институти (ҳозирги Тошкент тиббиёт академияси) кафедра му-дири, Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги Эпи-демиология, микробиология ва юкумли касалликлар институти лаборатория мудирини каби лавозимларда самарали меҳнат қилди. Унинг эпидемиология, тиб-биёт микробиологияси соҳасининг муҳим назарий ва амалий масалаларига бағишланган 300 дан ортиқ ма-қола ва рисоалари, ўнлаб монографиялари илмий жамоатчиликка яхши маълум.

Заҳматқаш олим жонқуяр устоз сифатида юртимиз-да малакали тиббий кадрлар тайёрлаш ишига муно-сиб ҳисса қўшди. Унинг бевосита раҳбарлигида 10 нафар фан доктори, 50 дан зиёд фан номзоди тай-ёрланди.

Академик А.Обидовнинг мамлакатимиз тиббиёт фани ривожига қўшган ҳиссаси давлатимиз томонидан муно-сиб тақдирланди. У “Ўзбекистон Республикасида хиз-мат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими” фахрий унво-ни ва “Шўхрат” медали билан мукофотланган эди.

Атоқли олим, меҳрибон устоз, камтарин инсон Аб-дурахим Обидовнинг хотираси қалбимизда ҳамisha сақланиб қолади.

И.КАРИМОВ, И.СОБИРОВ,
Д.ТОШМУХАМИДОВА,
Ш.МИРЗИЁЕВ, А.АРИПОВ, А.ИКРОМОВ,
Ш.СОЛЛИХОВ, Ш.КАРИМОВ

ИНТИЛИШ

Қўрғон Вилояти

Қашқадарё Вилояти

“ҚАТҚАЛЪАТЕКСТ” маҳсулотларига талаб ортмоқда

Республикаимизда саноат корхоналари ташкил қилиш ва уларни ривожлантиришга қаратилаётган эътибор ва кўрсатилаётган амалий ёрдамлар натижасида соҳада бир қанча ишлар амалга оширилмоқда. Натижада чекка туманларда ҳам янги-янги корхоналар ишга туширилиб, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш йилдан-йилга ортмоқда.

Шовот тумани марказида ташкил қилинган “Қатқалъа-текст” МЧЖ корхонаси ана шундай жамоалардан бири саналади. 30 нафар маҳал-лий хотин-қиз билан илк

фаолиятини бошлаган кор-хонада дастлаб катта ёшда-гилар учун турли хил ички кийимлар, футболкалар тай-ёрланди. Гурландаги “Му-руваттекст” корхонасида

ишлаб чиқарилаётган мато-лардан тикилган кийим-ке-чаклар харидорларга ман-зур бўлаётти.

— Амалдаги йилнинг ўтган даври иш режалари ҳам ортмиги билан бажарил-ди, — дейди жамият раиси Баҳром Каримов. — Энди-ликда биз кийим-кечаклар тури ва андозаларига ўзгартиришлар киритиш ус-тида изланмоқдамиз. Яқин-дан буён болалар учун мах-сус ёрлик билан спорт ки-йимлари, богча ёшидаги фарзандларимизга мўлжал-лаб ёзги ва қишки кийим-лар ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик.

Маҳсулотлари респу-бликамизнинг барча жойларида харидорларга маъқул

бўлаётган шовотлик тадбир-корларнинг келгуши режалар-и янада юксак. Гавҳар Са-фаева, Гулбаҳор Оллоёрова, Интизор Сариева, Бахтигүл Ражабова сингари чеварлар қўлидан чиққан сифатли ва хушбичим кийим-кечаклар

аллақачон ўз харидорлари-ни топган.

— 63 та замонавий тикув машинаси харид қилганмиз, — деди цех бошлиғи Эргаш-бой Жуманиёзов. — Яқин ойлар ичида ишчиларимиз сони икки баробарга оша-

ди. Ўқув юртлари ва меҳнат жамоаларидан тушаётган буюртмалар шуни таъозо қилмоқда.

Холмурод ҚУРБОНОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.
Музаффар МИРЗО олган суратлар.

Қашқадарё Вилояти

ХУФИЁНА ФАОЛИЯТ ОҚИБАТИ

Хуфиёна фаолият юритиш, солиқ тўлашдан қочиш йўллари катта зарар етказибди. Бунини ташкилот раҳбарлари ва бош ҳисобчилари жуда яхши англайдилар. Биладилару ай-римлар бу ҳақда пухта ўйламасдан солиқ қонун-қонидоларини турли йўллар билан бўзишга уринадилар.

Қашқадарё вилояти Давлат солиқ хизмати ходимлари ана шундай ҳолатларни бартараф этиш ҳамда унинг олдини олиш бора-сида бир қатор тадбирларни амалга ошириб келаётдилар. Ху-фиёна фаолият юритаётган субъектларни аниқлаш ва уларда назорат тадбирларини ўтказишга ҳўжалик юритувчи субъектларнинг банк ҳисоб рақамларидаги йирик пул айланишлари тўғрисидаги ак-боротлар асос бўлмоқда.

Назорат қилувчи органлар фао-лиятини мувофиқлаштирувчи Рес-

публика Кенгашининг режадан ташқари текширишлар ўтказиш рухсатномаларига асосан олиб бо-риладиган текширишлар бўйича алоҳида мониторинг ташкил этил-ган. Жорий йилнинг ўтган олти ойи мобайнида Республика Кенгаши-нинг рухсатномаси билан 6 та ҳўжалик юритувчи субъектларида режадан ташқари текшириш ўтқа-зилди. Бу текширишларда ялли тушумини 1554,3 млн. сўм миқдо-рида қамайтириб кўрсатиш, 914,8 млн. сўм пул маблағларини банк муассасаларига топширма-слик

ҳолатларига дуч келинди. Уларнинг раҳбарларига нисбатан эса ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томо-нидан жиноят иши қўзғатилди.

Шахрисабз туманидаги “Кари-мов Алишер Салимович” фирмаси-да 2010 йил 1 январь ҳолатига ба-ланс ҳисоботида реализация қилинмаган деб кўрсатилган 172,1 млн. сўм миқдоридидаги товар қол-диги, 2009 йил ягона солиқ тўло-ви ҳисоботида ялли тушум миқ-дори 179,3 млн. сўмга қамайтириб кўрсатилганлиги аниқланди.

Шу тумандаги “LEIYA NURI” масъулияти чекланган жамиятда ўтказилган текширишда давлат бюджетига 3,2 млн. сўм солиқ сум-маси ҳисобланмасдан қолган ҳамда 56,8 млн. сўмлик реализа-ция қилинган маҳсулотларнинг нақд пули банкка топширилмаган. Ўтказилган текшириш материалла-ри СВОЖДЛКДД Шахрисабз ту-мани бўлими томонидан ҳужжат-лар асосида синчиқлаб ўрганил-ди, МЧЖ раҳбарларига нисбатан жи-ноят иши қўзғатилди.

Айрим раҳбарлар пухта ўйламас-

дан, ўзларини билимдон ҳисоблаб ва солиқлардан қончининг турли нопок йўллари қидириб топишга ҳаракат қиладилар. “Қинғир ишининг қийини 40 йилдан кейин ҳам чиқи-ши”, улар дарахт шоҳида юрсалар, назоратчилар унинг баргиди юри-шини ўйлаб ҳам кўрмайдилар. Ана шундай хом хаёллар билан Шахри-сабз туманидаги “Неъмат-Файз-Барака” фирмаси раҳбарлари томо-нидан 2009 йил йиллик ягона солиқ тўлови ҳисоботида солиққа тортилмаган ялли тушум 704,7 млн. сўмга қамайтирилиб кўрсатил-ган. Қирим ҳўжатлари бўлмаган 362,6 млн. сўмлик товар маҳсулот-лари сотилиб, савдо пуллари банк-ка топширилмаган. СВОЖДЛКДД Шахрисабз тумани бўлими томо-нидан фирма раҳбарларига нисба-тан жиноят иши қўзғатилган.

Шу тумандаги “Pallara Paimira” МЧЖда баланс ҳисоботида реали-зация қилинмаган деб кўрсатилган 247,7 млн. сўм миқдоридидаги товар моддий бойликларнинг омиборда мавжуд эмаслиги аниқланди. Ви-лоят Давлат солиқ бошқармаси

томонидан текшириш ҳўжатлари Миллий хавфсизлик хизмати вило-ят бошқармасига юборилди.

Назорат қилувчи органлар фао-лиятини мувофиқлаштирувчи Рес-публика Кенгашининг 2010 йил 21 майдаги 95-сонли режадан таш-қари текшириш ўтказиш тўғрисида-ги рухсатномасига мувофиқ Қарши шаҳридаги “Тулпор олтин тақа” МЧЖнинг 2009 йилдаги молиявий-ҳўжалик фаолиятида солиқ қонунчи-лигига риоя қилиниши юзасидан текшириш ўтказилганда ҳисоботда реализация қилинмаган деб кўрса-тилган 78931,4 минг сўмлик товар моддий бойликларнинг омиборда мавжуд эмаслиги, бундан ташқари 16600,0 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ва 3810,0 минг сўмлик ҳўжалик мол-лари кириш ҳўжатлари мавжуд бўлмаган ҳолда реализация қилин-ганлиги аниқланди.

Юқорида номлари тилга олин-ган ташкилот раҳбарлари ўз вақ-тида “қинғир иш бошга ташвиш келтириши” ҳақида ўйлаб ҳам кўрмадилар ва ақсинча, уларга тўғри йўл кўрсатган мутахассис-ларнинг маслаҳатларига “бор ишингни қил”, мазмунида қўл сил-таб қўйдилар. Эндиликда эса улар “Билмайин босдим тиканни”, деб тавба-тазарру қилиб юрибдилар.

Қурбон ЭГАМБЕРДИЕВ

Мамлакатимиз Мустақиллигининг 19 йиллик байрами арафасида Олтин-сўй туманида кенг қўламдаги бунёд-корлик ишлари амалга ошириляпти. Хусусан, Марказ маҳалласи ҳудуди ҳам янгица кифа касб этиб бораёттир. Негаки, туман раҳбарларининг ташаббуси билан ўтган йили 7 гектар ер ажратилиб, тадбиркор ва ишбилармон оила-ларга бўлиб берил-ганди. Қисқа фур-сатда тадбиркорлар бу жойни бунёдкор-лик майдонига айлантиришди.

ОБОД ВА КЎРКАМ МАСКАН

Ҳозирги пайтда бу ерда маийш ва тиб-бий хизмат кўрсатиш шохобчалари, меҳмон-хона, дорихона, озиқ-овқат ва қурилиш ма-териаллари билан савдо қиладиган дўконлар барпо этил-моқда. Марказ маҳал-ласидан спорт анжом-лари дўқони ҳам жой олади. Янги бинолар-нинг асосий қисми Мустақиллик байрами арафасида фойдала-нишга топширилиши кутилмоқда.

Олтинсўйнинг мар-казини обод ва кўркам масканга айлантириш бўйича бошланган саъй-ҳаракатлар беиз кетмаслиги аниқ. Чун-ки объектлар тўлиқ ишга тушган, 300 на-фарга яқин ёшларни иш билан таъминлаш имкони пайдо бўлади.

Усмонали НОРМАТОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

ҚАДРЛАНГАН МЕҲНАТ ЎЗ МАҲСУЛИНИ БЕРМОҚДА

(Бошланиш
1-саҳифада)

Ҳосилдорлик эса ўртача 51 центнерни ташкил этмоқда. Элу юрт хирмонига муносиб улуш қўшган Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд ва Тошкент вилоятларида ўртача ҳосилдорлик 53-58 центнерга етди.

Жорий йил об-ҳавоси галлачилар учун бироз ноқулай келди. Хусусан, баҳорда дўл, сел ва ёғингарчиликнинг меъёридан кўп бўлгани, зараркунанда ва бегона ўтлар ривожига шароит яратди. Омилкорлик билан иш тутилиши эвазига етиштирилган мўл ҳосилда фермерлик, ерга эгаллик ҳиссининг аҳамияти муҳим бўлди. Яратиб берилган шароит, ғамхўрлиги эътиборининг самараси бу.

Дарвоқе, бугунги юксак хирмоннинг асосий қисми кишлоқ хўжалигида ишлаб чиқаришнинг етакчи кучи — фермерлар ҳиссасига тўғри келгани ҳам фикримизнинг далилидир. Буни қарангки, баъзи фермер хўжалиқларида ҳосилдорлик 75-80 центнерга етди. Жорий йилда нафақат сугорилган майдонларда, балки лалми галлазорларда ҳам ҳосил қутил-

ганидан мўл бўлди.

Мутахассисларнинг эътирофига, мамлакатнинг дон хирмони юксак бўлишининг асосий омилларидан бири — уруғчиликка қаратилган эътибордир. Касаллик ва зараркунандаларга чидамлик, юртимиз тупроғи ва иқлим шароитига мос, ҳосилдор навлар яратилган. Бу жараёни тақомиллаштириш, уларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жорий йилда асосий майдонларда ана шундай истиқболли "Крошқа", "Паловчанка", "Краснодар-99", "Кума", "Таня", "Память", "Восторг", "Нота" каби хориж навлари, шунингдек, "Чиллаки", "Андижон-1", "Андижон-2", "Андижон-4", "Дўстлик", "Бобур", "Жайхун", "Марс" сингари маҳаллий бугдой навлари парваришланди.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш жоизки, фермерлар давлат шартномасидан ортидан донга ўзлари эгаллик қилмоқда. Яратилган улкан галла хирмонининг 4 миллион 90 минг тоннаси, яъни қарийб 60 фоизи фермер хўжалиқлари ва аҳоли ихтиёрида қолдирилгани

деҳқоннинг омбори донга тўлганидан нишона. Демакки, манфаатдорликнинг ошishi яратувчанлик, ҳамжиҳатлик, ҳосилдорлик ва сифатнинг-да ошишига омил бўлаётди. Бугун фермер ихтиёрида қолган дон билан ишчилари оиласи, кўни-кўшни, хуллас, элу юрт дастурхонига барака киритаётди.

Ҳосил етиштириш машаққати баробарида уни йиғиштириб олиш масъулияти ҳам бўлади. Президентимизнинг жорий йил 13 майдаги қарорига асосан мавсумга пухта тайёргарлик қўрилгани боис у муваффақиятли яқунланмоқда. Энг муҳими, йилдан-йилга мавсум фурсатлари қисқариб бормоқда. Бу уюшқоқлик ва масъулият ҳиссининг ошishi ва замонавий ўрим-йиғим техникаларининг жалб этилаётгани самарасидир.

Бугунги меҳнат зафари нафақат галлакорларимизни, балки барча юртдошларимиз дилини қувончга тўлдирди. Негаки, юксак хирмон ризқимиз бутунлиги, дастурхонимиз тўқинлиги, пировардига аҳоли фаровонлиги тимсоланди.

Анвар ҚУЛМУРОДОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Тошкент Вилояти

Ҳакимжон СОЛИХОВ олган сурат.

Анжунжон Вилояти

Прокуратура органлари томонидан кишлоқ хўжалиги соҳасида қонунийликни таъминлаш ва хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасидаги амалга оширилаётган назорат тадбирлари аграр соҳа муваффақиятини таъминлашда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Бу фикримизга, айнан, туманимизда пахта, галла, пилла, сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштириш бўйича ҳосилдорлик йилдан-йилга ортиб бораётгани ҳам далилдир. Хабарингиз бор, ўтган йили пахтаободликлар пахта тайёрлаш режаларини мамлакатимизда илгорлар қаторида урдади. Яна энг муҳим жиҳати шундаки, етиштирилган пахта ҳамашинининг тўқсон фоиздан ортиги биринчи навларга сотилди.

Яқинда Президентимиз Исро Каримовнинг Ўзбекистон галлакорларига йўллаган табригига лабзи ҳалол, мард ва танти бободеҳқонларимиз меҳнатига юксак баҳо берилди. Галлачиликда ҳосилдорлик даражаси энг юқори туманлар қаторида Пахтаобод тумани ҳам эътироф этилганидан кўнглимиз гурурга тўлди. Қувончлиси, фермер хўжалиқлари ва уларнинг аъзолари ихтиёрида қолдирилган галла бободеҳқонларнинг ўз меҳнатидан катта даромад, манфаат қўраётганига яна бир далилдир. Галлачиликдаги бу мисли қўрилмаган ютуқлар — аввало, узокчи қўлаб, изчиллик билан амалга оширилаётган давлат сиёсатининг, чуқур ўйланган асоҳотларнинг ва шу йўлда энг муҳим ахлоқий касб этган фермерлик ҳаракатининг бебаҳо мева-сидир.

Тумандаги Бахтиёр Исмоилов бошлиқ "Сарвиноз парвоз" фермер хўжалиги фаолиятига бир назар ташлалик. Бу фермер хўжалигида 28 гектар майдонда бугдойнинг "Чиллаки" нави парваришланиб, ҳар гектар бугдойзордан 68 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Энг қувончлиси, етиштирилган дон тўлиқ уруғликка топширилди. Бу хўжаликда 29 гектар майдонда пахтанинг "АН-35" нави экилган бўлиб, ҳозирги айти ҳосил тўплаш даврида агротехник тадбирлар меъёрида ўтказилмоқда. Уларнинг мақсади ҳар гектар майдондан режадаги 32 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил олишдир.

Яна бир мисол. Рашидбек Мамадалиев бошлиқ "Нуратор" фермер хўжалигида эса ҳар гектар галлазордан 67 центнердан ҳосил қўрилган бўлиб, 105 тонна дон давлатга уруғлик сифатида сотилди. 76 тонна дон фермер хўжалиги аъзоларига муқофот тариқасида ҳамда арзон нархларда берилди. Бу фермер хўжалиги галлачиликнинг

АГГРАР СОҲАДА ҚОНУНИЙЛИК — МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ ГАРОВИ

ўзидан 37 миллион сўм соф фойда олишга эришди.

Туманимизда шундай юқори кўрсаткичларга эришяётган фермер хўжалиқлари талайгина.

Фермерларга ерларни шудгорлашдан то ҳосилини йиғиб олишгача бўлган жараёнларда прокуратура органлари ходимлари ҳам камарбаста бўлишмоқда. Уруғлик, ёғилги-мойлаш материаллари, минерал ўғитларини ҳар бир фермер даласига етказишда амалдаги қонун-қондаларга риоя этилишини таъминлаш юзасидан доимий назорат тадбирлари ўтказилмоқда.

Эндиги муҳим вазифа — пахтачиликда ҳам ҳар йилгидай мамлакатимизда илгорлар сафига бўлиш. Тармоқда самарадорликка эришиш учун энг зарур омил — фермер хўжалиқларини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асослари яратилганидир. Кишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг асосий етиштирувчилари фермер хўжалиқларидир. Улар етиштиряётган маҳсулотлар ҳажмини муттасил кўпайтириш, кишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашнинг тақомиллаштириш, рентабеллигини ошириш шу кўннинг талабидир. Агарки шу вазифалар тез ва сифатли урдаланилса, бунинг шарофати билан кишлоқлар тараққий

топаваради, турмуш фаровонлашаверади. Бу ҳақиқатни кўпчилик фермерлар тўғри англаб иш юритаётгани қувончли. Аммо айрим нияти қинғир фермерлар эса ерлардан фойдаланишда, кишлоқ хўжалиги техникаларини ишлатишда, минерал ўғитлар, ёғилги-мойлаш материаллари, уруғликларни тасарруф қилишда қонунбузилишларга йўл қўяётгани ташвишландир. Прокуратура органлари ходимлари, аввало, бу каби қонунбузилишларнинг олдини олиш, агар-

ки, шундай қонунбузилишлар содир этилган тақдирда эса жазо муқаррарлигини таъминлаш бўйича аниқ чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Масалан, "Саттиев Неъматжон" фермер хўжалиги раҳбари Н.Саттиев ўзабошимча-

"Сарвиноз-парвоз" фермер хўжалиги пахта даласида.

лик билан 0,25 гектар ер майдонига икки-уч уй-жой қўриб, фермер хўжалигига тегишли ерларни ноқонуний эгаллаб олади. У аввал ҳам ноқонуний хатти-ҳаракатлари учун маъмурий жавобгарликка тортилганидан тўғри хулоса чиқармай бу ишга қўл уради. Албатта, бу қилмиш оқибатсиз қолади. Н.Саттиевга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 229-моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатил-

ди. У суд томонидан тегишли жазога тортилди.

Афсуски, уруғлик чигитни сотиб, манфаат қўрмоқчи бўлганлар ҳам учраб туради. Маданият кишлоқ фуқаролар йиғини ўраминида жойлашган Чорбоғ айланма йўлида ҳаракатланаётган Б.Адашев бошқарувидаги "Нексия" автомашинаси тўхтаб қолган тақдирда, 480 килограмм уруғлик чигит борлиги аниқланди. Б.Адашев ҳам уруғлик чигит олибсатарлиги билан шугуллан-

ди. У суд томонидан тегишли жазога тортилди. Афсуски, уруғлик чигитни сотиб, манфаат қўрмоқчи бўлганлар ҳам учраб туради. Маданият кишлоқ фуқаролар йиғини ўраминида жойлашган Чорбоғ айланма йўлида ҳаракатланаётган Б.Адашев бошқарувидаги "Нексия" автомашинаси тўхтаб қолган тақдирда, 480 килограмм уруғлик чигит борлиги аниқланди. Б.Адашев ҳам уруғлик чигит олибсатарлиги билан шугуллан-

моқчи бўлгани сири очилиб қолди. Б.Адашев ва бошқа айбланувчиларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 167-моддаси, 2-қисми "г" банди, 171-моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатилди.

Кишлоқ хўжалиги қонунийлиги таъминлаш ва хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида жорий йилнинг олти ойи давомида ўтказилган назорат тадбирлари натижаларида қура 8 та протест киритилди, 21 та тартибсизликлар билан ва тақдимнома берилди. Прокурор қарорлари ва тақдимномаларга қура 29 нафар шахс интизомий, 95 нафар маъмурий, 9 нафар шахс эса моддий жавобгарликка тортилди. Турта қўлол қонунбузилиш ҳолатлари бўйича жиноят ишлари қўзғатилди.

Қонунийликни таъминлаш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш йўлида амалга оширилаётган барча чора-тадбирлар туман аҳолиси турмуш даражасини янада яхшилашга хизмат қилади. Барқамол авлод йилда ишларга қўшимча иш ўринлари яратиш, уларни спортга жалб этиш, аҳоли даромадлари ва фаровонлиги даражасини ўстиришнинг гоёмухим омили сифатида унинг бандлигини ошириш учун зарур имкониятларни яратиш ҳамда бу ишга масъул шахслар жавобгарлигини қучайтириш бўйича ҳам

Жиззах Вилояти

РАШИДА ФЕРМЕРНИНГ МЕҲНАТ ОРТИДАН СУРАЁТГАН НАШИДАСИ

Ариасой туманидаги "Дўстлик" ордени нишондори Рашида Ёдгоровна бошлиқ "Сангзор" фермер хўжалиги аъзоларининг ўз дала шийпонлари ҳовлисида эрталабки нонуштагами, тушликками жам бўлишиб ўтиришганини бирор бегона киши кўриб қолгудай бўлса, у, албатта, бу ерда кичикроқ тўй ёки бошқа бир тантанали тадбир бўлапти шекилли, деб ўйлаши аниқ.

Негаки, бу жамоа 42 кишидан иборат. Дастурхонда ҳўл мева ва сабзавотларнинг 5-6 хили, полиз маҳсулотлари, сут, қатик, қаймоқ, сариёғ, тухум дейсизми, барчаси сероб. Ана шу сероблик устига хўжалик ошпазлари Робияхон Ҳақбердиева билан Гулчехра Қувондиқовалар кунига уч маҳал бўрсил-қоқ ширмови нонлар ёпишиб, ишчиларни сийлашади. Бу турли хил ноз-неъматларнинг бирортаси бозор ёки дўконлардан харид қилинмайди. Мева, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, ошқўқ ва зираворлар шийпонлар ёнидаги мўъжаз боғ ва томорқаларда етиштирилади. Хўжаликнинг ҳар кун соғилалган 18 та зотли сиғирлари сутининг ва икки юздан зиёда товуқлари туҳумининг бир қисmini ўзларида қолдиришса, асосий қисmini туман аҳолисига етказиб беришади. Ҳар йили етиштирадиган галла ҳосилининг 12-15 тоннасини жамоа аъзоларининг шийпондаги иссиқ овқатлари учун қолдиришади. Бундан ташқари ҳар бир ишчи, механизатор ва сувчининг оилавий йиллик эҳтиёжлари учун 3 тоннадан 5 тоннагача дон тарқатилади.

— Бу йил 207 гектар майдонда галла етиштирди, — дейди фермер Рашида Ёдгоровна. — Галлазоримиз кенглигига яраша ҳосилимиз ҳам мўл бўлди. Давлатга шартнома режимидаги 497 тонна ўрнига 586 тонна дон сотдик. Шундан 385 тоннаси уруғликка қабул

қилинди. Донимизнинг тўқ ва тозалигидан уруғликни сертификатлаш ва стандартлаш маркази мутахассислари ҳам хурсанд бўлишди. Жамоамиз тасарруфида 440 тоннадан зиёд бугдой қолди. Қуни кеча рўйхат қилиб қўйдим. Ишчи, механизатор ва сувчиларимизга, тумандаги кам таъминланган, серфарзанд оилаларга, нуруний, ногирон ва ёлғиз кишиларга 250 тонна бугдой тарқатамиз. Ўттиз тонна бугдойимиз даладаги киши иссиқ овқатимиз учун шийпонда қолади. 40-50 тоннасини гўзаларимизни бегона ўтдан тозалаш, чилпиш, йиғим-терим ишларида алоҳида намуна бўладиган мавсумий ишчиларнинг иш ҳақларига қўшимча муқофотга қолдирамиз. Бу ҳам меҳнаткашга бир эътиборда! Бултур ва бурноғи йил ҳам шундай қилганмиз. Ҳа, айтганча, пиллачиларимиз 300 килодан зиёд сифатли "қумуш тола" етиштиришди. Уларни ҳам галла билан муқофотлаймиз. Хуллас, бугдойдан уйган катта хирмонимиз пахтазордан бундан кейинги ишларимизни янада авж олдириш, келаси йил галласи учун ер тайёрлаш ва экинчимиз учун катта имкониятлар эшигини очди.

— Ҳар йили галлани гўза қатор ораларига эксак ҳам, очик майдонларга эксак ҳам ерни обдон бегона ўт илдизларидан тозалаб, гўза эгاتларини чуқур юмшатгич билан қайта-қайта юмшатиб, очик май-

донларни эса 35-40 сантиметр чуқурликда сифатли шудгорлаб, экишга тайёрлаймиз, — дея суҳбатимизга қўшилди хўжалик иш юритувчиси Маматкарим Абдуғафоров. — Экадиган уруғларимиз топ-тоза, кондицион талабларга тўла жавоб беришига қарамай, яна бир марта саралаб-тозалаймиз-да, гектарига 250 килограммдан камитмай, экамиз. Тезроқ ундириб

туфайли ҳар йили галлазоримизда бегона ўт бўлмайди. Мабодо, онда-сонда бош кўтариб қолса, пешма-пеш йўқотиб борамиз. Муваффақиятларимизнинг асосий омилли шу.

Жорий йилда хўжалик аъзолари 136 гектар майдонда гўза ўстириш-япти. Айни пайтда ҳар туп гўзада 12-14 тадан ҳосил шоҳлари, 10-15 тадан гул ва шоналар ҳамда 7-8 та-

Галла ҳосилини йиғиштириб олган фермер хўжалиги аъзолари гўза парваришини янада авж олдиришмоқда

олиш учун дарҳол сув тараб, иккинчи-учинчи сугоришни маъданли, маҳаллий ўғитлар ва фекал компости билан амалга оширамиз. Фекал ҳар қандай экин учун энг кучли озукалиги билан бирга, экиннинг зараркунанда ҳашаротларга ва баъзи касалликларга чидамини ҳам оширади. Булардан ташқари галланинг турли оғатларига қарши дорилар ва бошқа тадбирларни ўз вақтида амалга оширамиз. Қўрадиган тадбирларимиз

дан тўқ қўсақлар бор. Сувчи ва механизаторлар "Гўза қўрқи қўсақ билан" дейлишиб, кун сайин уларни кўпайтиришга ҳаракат қилишяпти. Мана, деҳқон тақвими бўйича асад қириб келди. "Асад" — экиннинг ясади! деб қўйилган ота-бобола-римиз. Демак, бу ойда улар гул ва қўсақлар сонини икки баравар ошириб, гўзаларни ҳосил билан ясантиришади.

Келдиёр ЖҲҲАҚУЛОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Ушбу ихчам технология воситасида дон сифатли тозаланиб, электр энергия тежаллади

уруғлик дон қабул қилиб олинди. 35 минг 145 тонна биринчи навли ун, 32 тонна иссиқ нон, 9 минг тонна омихта ем ишлаб чиқарилди. Термиз ва Жарқўрғондаги "Алпомиш" ун тегиримини тўхтовсиз ишлатиляпти. 198 миллион сўмга Германиядан замонавий нон пишириш цехининг олиб келиниб, ишга туширилиши натижасида бир кеча-кундузда икки тонна нон ва нон маҳсулотлари тайёрланапти. Бу билан саккизта иш ўрни яратилди. Касаначилек ҳам бандликда ижобий самара бермоқда. 36 та иш ўрни яратилганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир.

Айни пайтда ишлаб чиқа-

ришни замонавий технология билан жиҳозлашга ҳам катта эътибор берилляпти. Германиядан икки миллион 194 миллион сўмга донни алоҳида тозалайдиган учта "Петкус" линияси олиб келиниб, ўрнатилляпти. Бу донни сифатли тозалаш эвазига стандарт ҳолатида бўлишига имкон беради. Электр энергияни иқтисод қилади. Ихчам автомат линияда 21 киши ишляйди.

Жамият жамоаси жорий йилда ана шундай эзгу мақсадлар сари интилоқда. Бу иқтисодий кўрсаткичларни янада яхшилаш билан бирга замонавий технологияга кенг йўл очляпти.

Хусан ТЕМИРОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Бухоро Вилояти

Қоровулбозор туманидаги Савриддин Умаров раҳбарлик қилаётган "Умар Шариф" фермер хўжалиги асосан галла ва пахтачиликка иктисослашган. Аммо ишнинг кўзини биладиган, тадбиркорлик ва ишбилармонлик асосида фаолият олиб боришни ҳуш қўрадиган фермер ўз хўжалигининг иқтисодий ҳафта тежини жихатдан бақувват бўлиши йўлида тинмай ҳаракат қилиб келмоқда.

ФЕРМЕРНИНГ ЯНА БИР ХАЗИНАСИ

Унинг бу каби сай-ҳаракатлари эса бесамар кетмаётти. Фермер хўжалиги ташкил этилган вақтдан бун бу ерда кишлоқ хўжалигига бир қатор тармоқлари фаолияти йўлга қўйилди. Чорвачилик, қўйчилик, балчиқчилик шулар жумласидандир. Жорий йилдан эътиборан эса асос солиқди. Ҳозирда фермер хўжалиги қишда 200 бошга яқин она товуқ, 50 бош қўрға ва 1000 бош ҳўжа парвариш қилинмоқда.

Бу йил 150 гектар майдонда галла экиб деҳқончилик қилишган хўжалик аъзолари экин ерларидан юқори ҳосил олишга эришдилар. Давлат қабул масканларига шартнома режасидаги 312 тонна ўрнига 345 тонна сара дон етказиб берилди. Режадан ортиқча олинган салкам 400 тонна дон эвазига фермернинг ҳам омбори донга тўлди.

— Хўжалигимиз ихтиёрида қолдирилган донни қайта ишлашимиз натижасида олинладиган омихта ем сердаромад тармоқ — паррандачиликни ривожлантиришда муҳим пойдевор вазифасини ўтайди, — дейди фермер. — Йил охиригача паррандадан бош сонини 1500 бошга етказишни ният қилляпти. Шу мақсадда ветеринария ташаббуслари жаов берадиган товуқона қурилишни бошлаб юбордик.

Хамроз АЛИ

Мурод ИБРАГИМОВ,
Пахтаобод тумани прокурори,
адлия маслаҳатчиси.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонасида босилди. 1 2 4 5
Манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй.

ХУСАНОВ

236-58-83, 233-28-04.

Реклама ва эълонлар
матни учун
бу юзтаччи хавогабар

1-тикорат
мақола

Тошкент,
Матбуотчилар
кўчаси, 32-уй

E-mail:
info@qishloqhayoti.uz

Мусахҳи:
С.КОДИРОВ

Дизайнер:
Ю.МИХАЙЛОВСКИЙ

нд. а нд.	"Шарк" наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.	12	45